

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

HVAR 8 DAG.

ILLUSTRERADT

MAGASIN

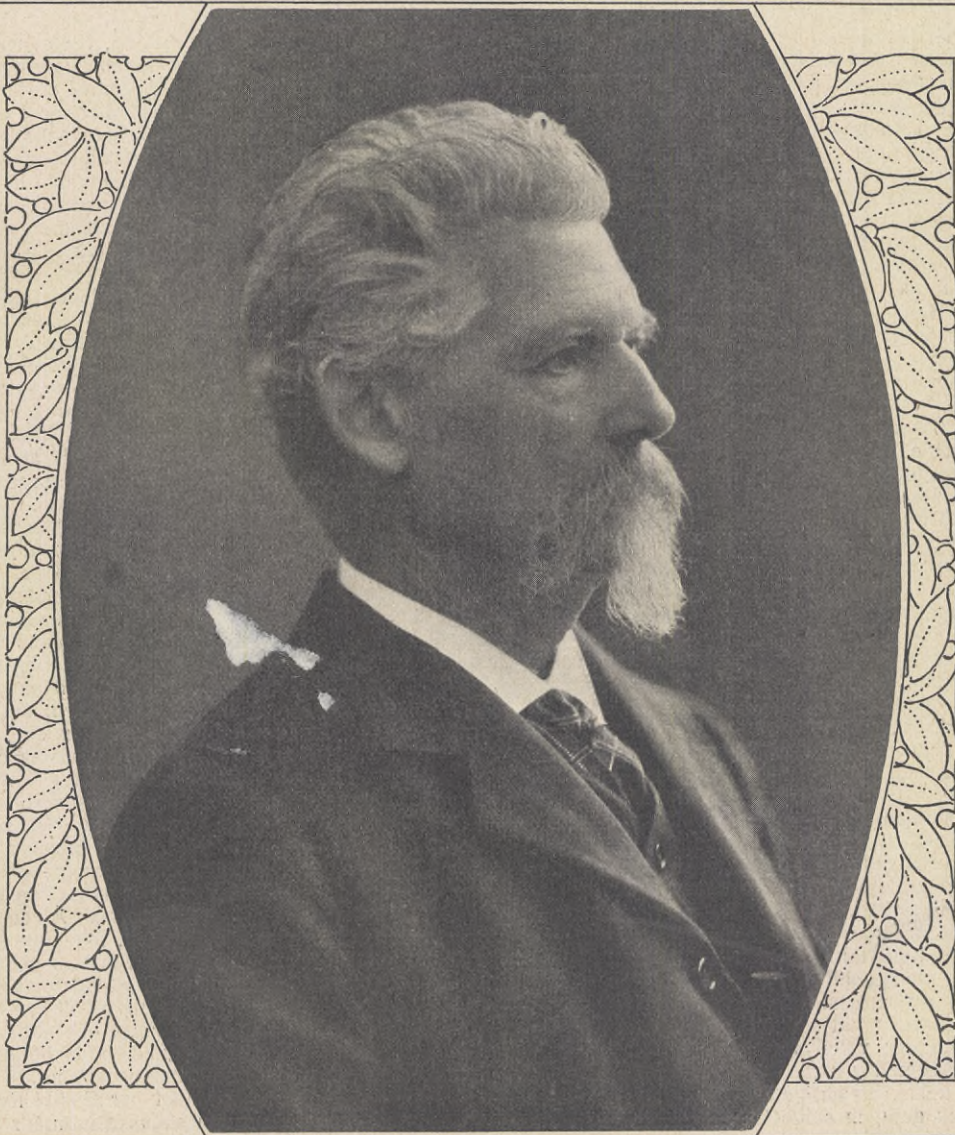

NYA HAMNEN I SIMRISHAMN INVIGNINGSDAGEN. — FOTO. GORTON, SIMRISHAMN.

11TE ÅRG.

DEN 25 SEPTEMBER 1910.

N^Ö 52

Hembygden — det är ämnet för våra dagars svenska landskapskonst; i dess hägn spira de fagreste blomstren. De olika landskapen ha fått sina särskilda och hängifna skildrare. Norrland har sina målare, Dalarne och Värmland sina och vidare hela vårt land igenom allt intill Skåne.

Det har icke alltid varit så.

Så mycket mera skäl ha vi att med tacksamhet minnas dem, som röjt väg, föregångsmännen.

Vår första verkliga hembygdsmålare lefver ännu och är alltjämt verksam midt ibland oss. Skåne kan med stolthet kalla honom sin.

För sjuttiofem år sedan — den 13 september 1835 — föddes *Gustaf Rydberg* i Malmö, samma stad, där Roslin och Wickenberg först skådat dagens ljus. Vid sjutton års ålder lämnade han de bokliga studierna och begaf sig till Köpenhamn för att vid dess konstakademi inhämta de första grunderna. Han stannade där i fem år och har sannolikt af de danska landskapsmålarne ärliga uppfattning och gedigna utförande mottagit varaktiga intryck. 1857 blef Rydberg elev vid konstakademien i Stockholm, hvarest samma år startats en landskapskola på initiativ af Edvard Bergh, som i Düsseldorf varit Gudes lärjunge. Efter två års vistelse i huvudstaden gick äfven Rydbergs väg till Düsseldorf och Gude.

Denne lade stor vikt på en noggrann komposition, sköna, harmoniska linjer och en fin fördelning af ljus och skugga; ett omsorgsfullt detaljstudium lärde han sina elever. Dessa konstnärliga kvalifikationer äger också Rydberg. Det inflytande, som Düsseldorfskolan utöfvade på nordisk landskapsmålning, var icke enbart fördelaktigt, när konstnärerna förordade det önskvärda och nödvändiga sambandet med hemlandsnaturen. Denna förebräelse drabbar dock ej Rydberg. Han var aldrig någon målturist, som många af kollegerna, sökande effektfulla motiv i främmande länder. Under sin Düsseldorfperiod reste han hvarje sommar, icke som de andra med Gude till Norges fjäll, utan hem till Skåne, som hvars konstnärlige upptäckare och kärleksfulle skildrare han vunnit sitt namn och rykte.

1864 lämnade Rydberg Düsseldorf och blef ett par år efter sin återkomst hem kallad till agré vid konstakademien, i hvars utställning han då för första gången deltog. Karl XV lyckades få konstnären med sig på ett par sommarresor till Norge, hans blick borde öppnas för "de stora motiven". Rydberg hemförde visserligen ett antal karaktäristiska norska utsikter med höga fjäll och blåa vatten, men ingenting halv — han var en gång för alla fastvuxen vid sin hembygd och har i Skåne funnit det för sina ögon framför annat målningsvärda. Härmed är ej sagdt, att han utslutande där sökt sin motivkrets; vi ha af hans hand äfven dukar med motiv från Blekinge, trakterna vid Vättern med flera ställen, men med dessa arbeten har han näppeligen lyckats så bra som med de skånska.

För att studera nya strömningar inom sin konst och ytterligare utbilda sin teknik företog Rydberg, som 1871 blifvit ledamot af konstakademien, i början af sjuttioalet en ny färd till Düsseldorf, där han stannade omkring ett år. Äfven sedermera har han för studier gjort resor i Europa, till Paris, Belgien och Holland samt besökt Italien men varit bosatt i fäderneslandet, i Stockholm och vid Västerås och sedan i Skåne, där han alltjämt, kry och spänstig trots sin höga ålder, arbetar vid staffliet, om än penseln icke flyter så lätt men väl lika elegant och omsorgsfullt redogörande som förr.

Rydbergs hela konstnärliga verksamhet bär en prägel af äkthet och gedigen soliditet med afståndstagande

från förkonstling och godtköpsaktigt effektsökeri. Han är härutinnan ett vackert föredöme. Han är en man med smak. Liksom senare skånska diktare har han förstått att i små enkla bilder framkalla en fint känd och innerlig, mild och blid stämning. Han besitter dock ej lyrikerns åtrå att gifva sig hän, spränger aldrig formen, håller så att säga strängt på både rim och meter; är ibland alltför äfmat och korrekt. Han är klar och lätt tillgänglig; ej alls filosof. Må vara, att hans ofta kanske alltför omsorgsfulla och detaljerade målningssätt tillhör ett förlutet skede, han har dock ingalunda stått okänslig och oförstående inför senare tidens konstnärliga utveckling utan af det nya upptagit det, som öfverensstämte med hans intentioner.

Rydberg är visserligen ingen nyskapare och experimentator inom vår landskapskonst som kamraten från ungdomstiden Alfred Wahlberg. Han har lärt af de gamla holländarne, düsseldorfmästarne och den äldre danska landskapskolan samt visar — särskildt i en del vinterbilder kanske — frändskap med Wickenberg. Många af hans målningar äro vackra prof på hans säkerhet i luftperspektivet och rymdbehandlingen samt hans sträfvande efter färgens harmoni. Hans såväl som de öfriga düsseldorfarnes, Kallenbergs och andra, utpenslade ateljerdukar kunna visserligen lida af torrhet och ofriskhet, men bedömes en konstnärs förmåga efter hans omedelbara studier ute i marken, så måste äfven en modern granskare skänka Rydberg ett vackert erkännande för den friskhet, som i många af dessa kommer till synes. Studierna från Rydbergs senare år visa med sitt bredare målningssätt och sina starkare och varmare icke förblifvit alldeles opåverkad af nyare konstriktningar.

Vid Rydbergs namn tror jag, att vi i regel icke förknippa några bestämda och större i hans produktion dominerande taflor, ehuruval sådana torde existera. Tidigt blef han representerad på vårt Nationalmuseum, alltför tidigt kanske, enär museet sedan icke ansett sig böra med samlingarna införlifva några af hans mognare ålders verk; först 1906 inköptes en ny tafla af honom — ett arbete af en sjuttioettåring. Äfven i museerna i Göteborg, Malmö och Lund finnas taflor af Rydberg.

Känsligt och intelligent har han målat en rad små skånska utsikter, hvilka söndagsresanden oftast vandrar oberörd förbi, under skilda årstider och i skilda stämningar, hälst kanske Skåne i sommarskrud med sol, som svagt lyser eller är helt dold bakom hvita skyar på en klarblå himmel, eller med den uppstigande månens sken mellan drömmande hagar, eller med slocknande ljus, fastän skymningstimman ännu ej tilländalupit. Han föredrager idyllen, det milda och väna, de ljusa stämningarna. Sällan eller aldrig ser man på de Rydbergiska dukarna, såsom ofta på Kallenbergs skånska bilder, de tunga, blygrå ovädersmolnen draga upp. De ge oss vida öfverblickar af slätten i sommarfägring; gamla möllor och korsvirkeshus med höstackar och ankdammar, pilvallar, landsvägar, bygator och strandbilder, bokskogs- och ladugårdsinteriorer, kort sagdt nästan allt, som kännetecknar den skånska slättlandsnaturen. Äfven griper konstnären till penslar och palett, när vinterkölden isbelagt våra sjöar och åar, snötäckt marken och stugutaken, eller när snön smälter bort vid vägkanterna och våren bräcker. Med glädje återgifver han hafvet, som sköljer Skånes kuster, än lugnt och stilla, speglande farkosternas segel, än med vreda böljor, som hvitskummande brytas mot Kullens klippor.

Under sin långa verksamhet har Gustaf Rydberg fått upplefva, hurusom den skånska naturens aktier,

Efter fotografi.

FRÅN TRAFÄFLINGARNA Å LINDARÄNGEN DEN 18 SEPT: T. v. *Bringham* — äg. fru Palmgren, Sthlm — 1:sta prist. i andra löpn. T. h. *Oyama* — äg. C. Th. Eriksson, Sthlm — 2:dra pris i fjärde och sjätte löpn.

Kliché: Kem. A.-B. Bengt Sjöversparre Sthlm—Gbg.

Ett dyrbart vandringspris till Kungl. Automobilklubben. Till främjande af den svenska motorbåtssporten har grosshandlare Helmer Langborg i Stockholm på sin 40-årsdag den 20 sept. överlämnat till Kungl. Automobilklubben ett vandringspris, som genom sitt konstnärliga och materiella värde får an-

ses som ett af de mest betydande pris som någonsin uppsatts för svenska täflingar. Det är en pokal c:a 80 cm. hög, förgylld, af massivt silfver med en vikt af ungefär 6 kg. Enligt gifvarens önskan skall den uppställas vid sjögående motorbåttäflingar, hvilkas start eller mål är förlagdt till svenska farvatten.

Efter fotografi.

LÖJNANT B. SWARTLING, som råkade ut för olyckshändelsen å trafvarbanan vid Lindarängen. (Hästen är ej den då förolyckade.)

Kliché: Bengt Sjöversparre.

går. (I detta sammanhang kan påpekas, att den kapplöpningshäst, "Jaek", som underlöjtnant frih. Hamilton i förra veckan förlorade genom olyckshändelse, är densamma som återfinnes å ett af våra fotos i föreg. nr från Lindarängslöpnarna.)

På trafvarbanan vid Lindarängen inträffade häromdagen en allvarsam olyckshändelse, i det löjtnanten vid Lifregementets grenadjärer *Bengt Swartling* under hinderridt föll med hästen. I fallet bröt hästen halsen och ljöt en nästan ögonblicklig död, medan ryttaren erhöi svåra sår i huvudet. Någon fara för lifvet torde dock ej föreligga.

Ehuruinfanterist, anses S. vara en skicklig ryttare. Hans häst, "Cactus", hade deltagit i flera kapplöpnin-

Efter fotografi.

DEN DYRBARA VANDRINGSPOKAL., som af grossh. Helmer Langborg skänkts till K. Automobilklubben.

Kliché: Bengt Sjöversparre.

Yngve von Schmidten.

(Forts. fr. föreg. sida.)

och det icke allenast dess nationella, stigit högst ansenligt i värde, så att man numera åtminstone ytterst sällan får höra den skånska slätten kallas ful. Detta är till stor del dens förtjänst, som aldrig tröttnat, utan trots gensagorna envist fortsatt med att i små färgpoem — hvilkas fina känsla och formella behärskning skola bevara hans namn åt eftervärlden — förläna en konstnärlig gestaltning åt sin hembygds natur. Snart började äfven andra samtida konstnärer, som icke voro skåningar, att jämte honom samt skåningarna Kallenberg och bröderna Kulle uppsöka motiv i det fordom så förkättrade Skåne. Och i våra dagar har framstått en rad målare, som bo kvar i Skåne och på hemmets mark förtölja det verk, som Gustaf Rydberg begynt.

En utställning af stort intresse ar den af Nordiska Kompaniet i dess storartade lokaler vid Greffuregatan i Stockholm anordnade *utställningen af billigare möbler*. Bättre än någon konstindustriexposition ger den en föreställning om hur enkelt, praktiskt och ändock komfortabelt och vackert ett rum, en våning kan anordnas. Där finns ett urval af gedigna och behagliga herrums-, hvardagsrums- och matsalsmöbler, som visa huru högt konsthandtverket på detta område står i vårt land.

Foto. HVAR S DAG.

FRÅN NORDISKA KOMPANIETS UTSTÄLLNING:
Herrumsmöbel af C. G. Nystrand. — Sideboard af A. Elison. — Salsmöbel af D. Blomberg.

Kliché: Bengt Sjöberg

STORARTADE NYBYGGNADSARBETEN I GÖTEBORGS HAMN.

Efter fotografi

STIGBERGSKAJEN: Östligaste delen af kajen, hvilande å 4 st. betonhvalf (dec. 1908).

Kliché: Bengt Sjöforsparre

Stigbergskajen i Göteborg — hvars invigning nu ägt rum — utgör fortsättning af den år 1902 fullbordade Masthuggskajen. För att den skulle komma att ligga direkt på berg inlyttades den förut i ungefärlig förlängning med kajlinien å Masthuggskajen tilltänkta kajlinien rätt afsevärdt, hvarigenom vid öfvergången från Masthuggskajen uppstod ett "hak" med en nära 50 m. lång

tvärgående kajsträcka, som utförts i samband med Stigbergskajen, men öppnats redan förra året.

Den egentliga Stigbergskajen har en längd af c:a 360 m. Dess utförande beslutades af stadsfullmäktige i maj 1906, då 825 000 kr. anslagos till kajarbetet och till ordnande bakom kajen — till stor del genom sprängning i Stigberget — af ett 30 m. bredt

Efter fotografi

STIGBERGSKAJEN: Östra delen af arbetsplatsen med fångdamm m. m. (april 1910).

Kliché: Bengt Sjöforsparre

kajplan. Emellertid ansågs sedermera lämpligt att så snart som möjligt bygga ett större varuskjul vid kajen, hvarför, i samband med fattande af beslut härom, i november 1908 anvisades 242,000 kronor till ytterligare utläggning af kajplanet m. m. hvilka arbeten bl. a. innefattade bortsprängning af ytterligare c:a 32,000 kubm. af Stigberget.

Det är dessa båda arbeten, hvilka sålunda tillsammans kostat något öfver en miljon kronor, som nu äro färdiga och upplåtits för allmän trafik.

Stigbergskajen, som byggts för 8 m. vattendjup, ehuru tillsvidare utanför densamma endast muddrats till 7 m. djup, hvilat som nämnt direkt på berg. I allmänhet är kajen utförd såsom massiv mur, men på en del ställen har man, på grund af att berget där legat på stort djup, använt sig af hvalfkonstruktioner.

Genom denna kajbyggnad har Göteborgs hamn erhållit en värdefull och välbehörlig utvidgning, sin första kaj med för större transatlantiska ångare tillräckligt vattendjup, och genom den samtidigt öppnade gatuförbindelsen nedanför Stigberget har gatutrafiken till Majorna — som förr alltid varit hänvisad uteslutande till den branta och trånga Stigbergsbacken — i högst afsevärd grad underlättats.

*

Anläggandet af fiskhamnen vid Vädersågen beslutades af Göteborgs stadsfullm. i sept. 1907, då till anläggningen anvisades ett belopp af 315,000 kr. Den nu på grund af detta beslut utförda

Det strängt anlitate utrymmet medgifver icke införandet i detta nummer af fotografi från det nya hamnområdets öppnande den 17 sept., men hoppas vi få tillfälle återkomma i nästa nummer.

NYA FISKHAMNEN I GÖTEBORG:

Den egentliga kajen med auktions- och packhallen.

hamnen utgör endast första byggnadsstadiet af en framtida fiskhamn, hvar till plan samtidigt antogs, och består af en c:a 200 m. lång, c:a 60 m. bred och 5 m. djup bassäng, hvilken genom en delvis i älven utfyllt pir skiljes från denna. Den egentliga kajen, som består af en permanent väl förankrad strandskoning och en därutanför förlagd träbrygga, är anordnad utmed bassängens inre, södra sida, och vid densamma är uppförd en nära 100 m. lång auktions- och packhall, hufvudsakligen af sten och järn. Vid sidan om denna hall skola sedermera uppföras privata packhallar o. d.

Afsikten är att all en-gros-handel med fisk i Göteborg skall enligt mönster från utlandets större fiskhamnar förläggas hit, och att reguliära tågförbindelser skola anordnas emellan fiskhamnen och järnvägarnes bangårdar i anslutning till från dessa afgående för fiskförsändelser lämpliga tåg.

Genom anläggandet af fiskhamnen kommer en del utrymme och kajer i hamnens öfre del att blifva disponibla för den egentliga hamntrafiken, hvarigenom afbrotten för landtrafiken vid öppnandet af broarne öfver Rosenlundskanalen komma att så småningom minskas såväl till antal som längd.

*

Båda dessa anläggningar ha utförts enligt projekt af löjtnanten vid Väg- och vattenbyggnads-kåren W. Feilenius, hvilken såsom afdelningschef hos Göteborgs Hamnstyrelse äfven ledt arbetenas utförande.

SIMRISHAMNS NYA HAMN.

Foto. Gorthon, Simrishamn.

Klickat: Kem. A.-B. Bengt Sjöfverparre Stålm.-Gbg.

NYA HAMNEN I SIMRISHAMN INVIGNINGSDAGEN, DEN 14 SEPT.

Den 14 september var för Simrishamns stad en bemärkelsedag, i det att då den synnerligen högtidliga invigningen af stadens nya hamnanläggning ägde rum.

Arbetet på förbättrandet och nybyggandet af den genom springflod och stormar svårt härjade hamnen påbörjades 1906 i enlighet med ett af Malmö hamningenjör, Sune Engström, uppgjordt förslag.

Den nyanlagda hamnbyggnaden har ej afsett att iståndsätta de gamla vägbrytarna, utan man har inne i den gamla hamnen anlagt en ny med större djup. Därjämte har en alldeles ny fiskbåtshamn utsprängt i klippan.

Ett kapital af icke mindre än 919,576 kr. har nedlagts på anläggningen. Häraf kommer på stadens del den respektabla summan af 522,681 kr.

INVIGNINGEN AF KRAFTSTATIONERNA VID LAGAN.

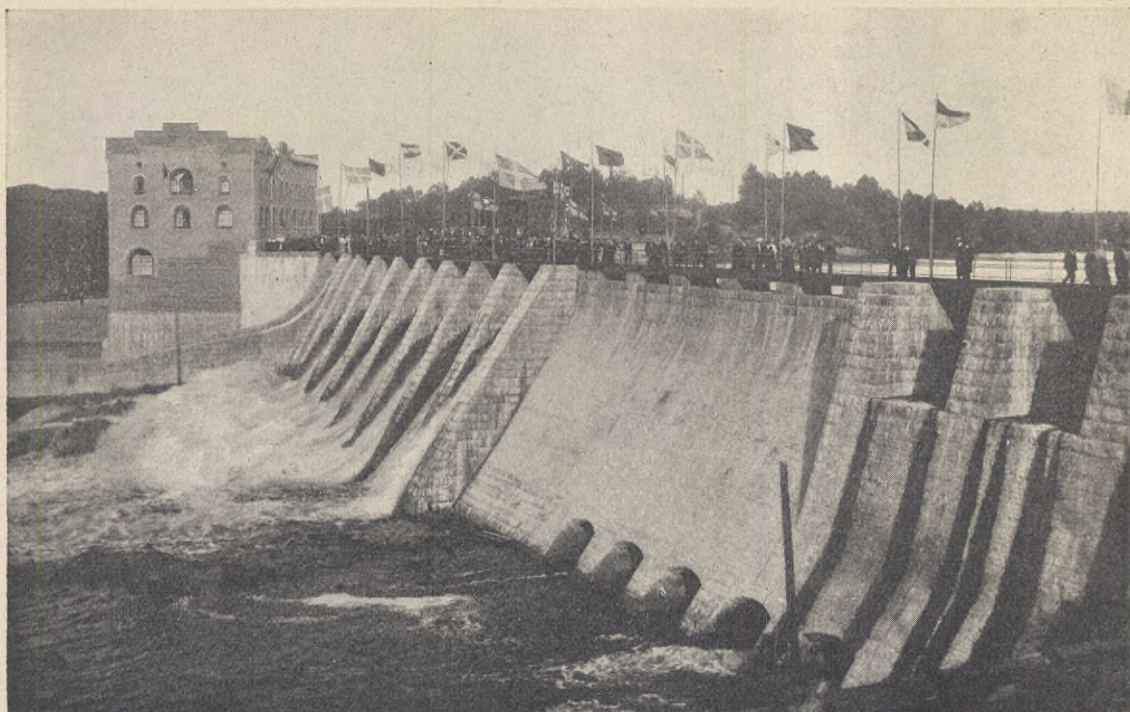

Foto. Widén Laholm. ÖFRE KNÄREDS KRAFTSTATION I FESTSKRUD INVIGNINGSDAGEN.

Den 17 september var en bemärkelsedag af första ordningen för Sydhallands befolkning — då skedde nämligen den högtidliga invigningen af *Sydsvenska kraftaktiebolagets anläggningar vid Lagan* i närvaro af konungen, statsministern och ett stort antal framstående män från de södra provinserna.

Invigningen skedde vid Öfre Knäred, som är huf-

vudstationen. — Särskildt betydelsefull för ortsbefolkningen blef dagen därför att konungen var närvarande — ej sedan 1676 har någon svensk konung gästat dessa trakter.

Beträffande de storartade kraftanläggningarna hänvisa vi äfven till text och foto. i föreg. n:r.

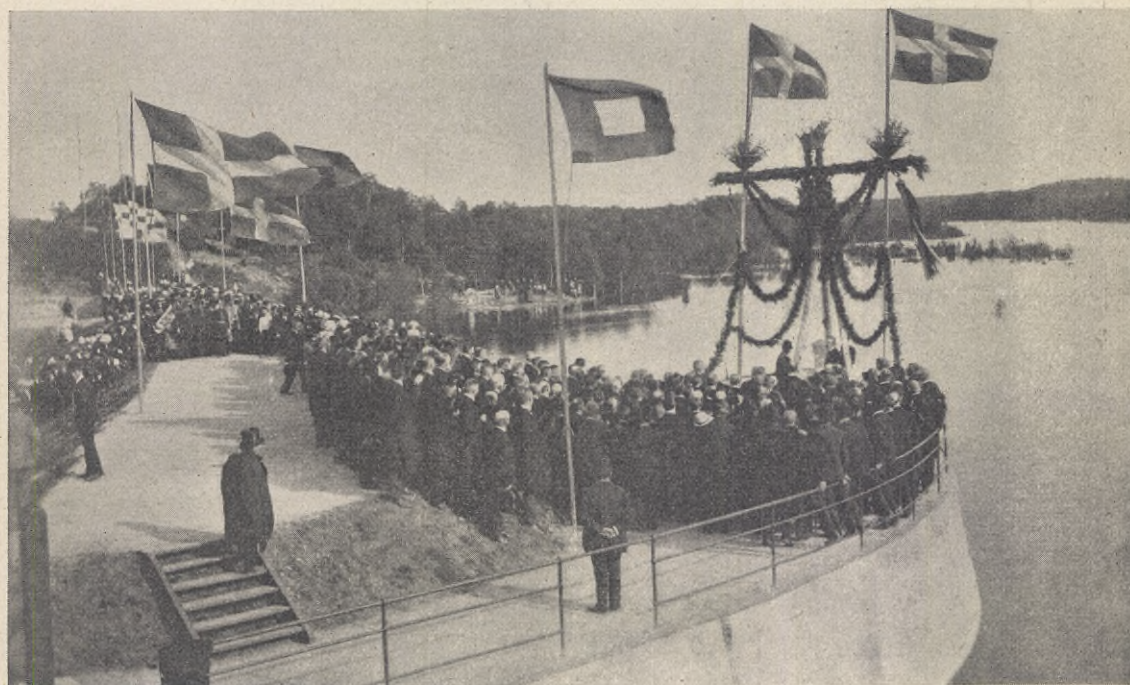

Foto. Widén, Laholm.

KONUNGEN NEDLÄGGER SISTA STENEN VID INVIGNINGEN AF KNÄREDS KRAFTSTATION.

Kliché: Kem. A.-B. Bengt Sijversparre Stum—Gbg.

FRÅN KONUNGENS JAKTER. — UTLÄNDSKA FURSTEBESÖK.

Foto. Elserman, Vänersborg.

FRÅN DEN KUNGLIGA JAKTEN Å HUNNEBERG: Fr. v. sittande: Svenske ministern i Wien frih. Beck-Friis, österrik. ministern i Sthlm Dumba, utrikesministern exc. Taube, *H. M. Konungen*, furst von Fürstenberg, 1:ste hofjägmäst. greve Thott, ingenjör Frestadius. Stående: Ingenjör Keiller, konsul Lyon, frih. Akerhielm, Konungens adjutant friherre Banér, hofjägm. Björkenstam, hofjägm. Bohnstedt, kab-kamma herren greve Lewenhaupt, hofjägm. von Eckermann, bankdirektör K Wallenberg, grossh. Löwenadler, jägm. Stenberg, hofjägm. baron Bonde, överjägm. Barthelson, greve Carl Bonde, e. jägmäst. Hallgren.

Med jakten å Hunneberg den 16 sept., hvilken ägde rum under strålande väder och i allo var lyckad, afslutades *konungens älgjakter* för året. Å Hunneberg fälldes 4 st. älgar, 2 rådjur, en räf och en tjädertupp, af hvilka konungen nedlade tvenne älgdjurar samt räven; furst v. Fürstenberg fällde tvenne tjurar.

Furst Maximilian Egon v. Fürstenberg, som varit konungens gäst under den nya jaktturen, börjande å Huddebo kronopark, är en af Tysklands största

jorddrottare och väldigaste jägare. Fursten, hufvudman för det mediatiserade tyska furstehuset Fürstenberg, är genom sin släktskap med Badens storfurstliga familj på långt håll släkt med drottning Victoria.

*

Stockholm gästas f. n. af *storfurst Dimtri* — en broder till prinsessan Maria — hvilken dit anländt i och för besök hos hertigparet af Södermanland.

STORFURST
DIMTRI af
Ryssland närvar
vid Lifgardets
till häst öfningar
å Ladugårds-
gårde.

Klöhn. Kem. A.-B. Bengt Silfverparre Sthlm.—Gbg.

FRÅN SVENSKA SCENER.

Öfverst:

T. v. "ROMEO OCH JULIA" Å K. TEATERN: Fru Hesse-Lilienberg — hr Kirchner.
T. h. FRU HESSE-LILIENBERG SOM SERLINA I "DON JUAN".
(Samtliga fotos Atelier Jæger, Sthlm.)

Nederst:

T. v. "FORDRINGSÄGARE" Å INTIMA TEATERN: Fru Björling — hr Vinge — hr Falk.
T. h. "HERR PERRICHONS RESA" Å K. DRAMATISKA TEATERN: Fröken Åhlander —
herr Personne — fröken Zanderholm.

Den 17 sept. gafs å K. teatern "*Romeo och Julia*" i ny instudering och med delvis ny utstyrel. Hr Alexander Kirchner gjorde härvid som Romeo sin glänsande debut å den svenska operascenen, medan det andra titelpartiet för första gången och med stor framgång utfördes af fru Hesse-Lilienberg. Aftonen blef till en stor succés.

Dramatiska teatern hade den 16 sept. på sin repertoire upptagit det gamla bekanta lustspelet "*Herr Perrichons resa*", som första gången gafs på samma teater år 1861, med hr och fru Almlöf bland rollinnehafvarne. "*Herr Perrichons resa*" är ju en i sin art klassisk pjäs, och dess förmåga att roa och förströ har inte slocknat ut.

Det är nu snart fem år sedan Stockholmspubliken hade tillfälle se "*Fordringsägares*" premiär å *Vasateatern*, men hos många kvarlefver tvifvelsutän ännu det starka intrycket af denna till ämnesval och behandling intensivt Strindbergsäktade enaktare, där könshatet dominerar och nedrifver.

Intima teatern har nu tagit upp dramat på sitt program — med "*Första varningen*" som förpjäs — och utförandet skildras som förtjänstfullt.

Efter fotografi.

DET AF SVENSKEN NYROP KONSTRUERADE AEROPLANET på flygfältet vid Köpenhamn.

Kliché: Kem. A.-B. Benöt Sjöförsvarsskolen—Gbg.

Landskronaaviatikern *Nyrops aeroplan* har visat sig vara en lyckad konstruktion — flera framgångsrika flygningar ha nu företagits med detsamma å flygfältet invid Köpenhamn.

Aeroplanet är tämligen i öfverensstämmelse med Blériot-typen, men väger betydligt mindre.

Hr Nyrop, som är endast 25 år gammal, har sedan länge sysslat med motorer och bland annat deltagit

i flera automobiltäflingar utomlands, särskildt i England.

*

Å Frogner idrottsplats i Kristiania spelades den 11 sept. en *federationsmatch* mellan ett kombineradt *svenskt* och ett kombineradt *norskt fotboll-lag*. Matchen, som var arrangerad af Norska fotbollförbundet och åsågs af öfver 5,000 personer, slutade med seger för svenskarne med 4 mål mot 0.

Efter fotografi.

FRÅN SVENSK-NORSKA FOTBOLLMATCHEN I KRISTIANIA DEN 11 SEPT. (De mörklädda spelarne äro svenskarne)

Kliché: Kem. A.-B. Benöt Sjöförsvarsskolen—Gbg.

RYSKA KEJSARFAMILJEN PÅ FERIER

Ep. - fotograf. RYSKE KEJSAREN (1) I NAUHEIM: På utflykt med hessiska storhertigligen familjen. 2 är storhertigen.

Ryska kejsarparet celebrerar sedan någon tid badorten Nauheim med sin höga närvaro. Man hoppas att de berömda baden där skola verka stärkande på kejsarinnans sjuka nerver. De kejsarliga bo å stor-

hertigligen slottet i Friedberg, och de båda furstliga familjerna lefva här ett lugnt och stilla familjelif, med små utflykter då och då i omgifningarna.

EN JÄRNVÄGSKATASTROF.

Vid Bernay i departementet Eure, Frankrike, ägde den 10 sept. en svår järnvägsolycka rum. Snälltåget Cherbourg—Paris urspårade sju personer

döddades, medan icke mindre än 41 mer eller mindre svårt skadade framdrogos ur spillorna.

Ep. - fotograf.

PLATSEN FÖR JÄRNVÄGSOPLYCKAN I BERNAY.

Kliché - Benyt. St. Jernsparre.

De stora årliga *höstmanövrerna* i Tyskland pläga af naturliga skäl gärna förläggas till gränstrakterna. Så ock i år, då de voro förlagda till Östpreussen i trakten af Elbing.

Ställningen vid "krigstillståndets inträdande" var den, att en röd fientlig armé drog sig tillbaka, förföljd af en blå armé öfver nedre Weichseln. Vid "krigets" slut tilldömdes den röda armén segern.

De stora löford, den kejsarlige öfverkrigsherren skänkte sina soldater efter manövrernas slut, voro tvifvelsutan välförtjänta, och manskapets visade fysiska uthållighet står öfver allt beröm.

Af de lysande paradkavalerierichockerna såg man denna gång föga — kejsaren har tydligen i detta afseende gifvit vika för den modernare uppfattningen.

Synnerligen mycket prisas de "skenbefästningar", den röda armén lät uppföra, och hvilka t. o. m. narrade luftskeppens befästningar. Att luftskeppen f. ö. gjorde de största tjäuster lider emellertid intet tvifvel. Automobiler användes helt naturligt i stor utsträckning.

En märklig nyhet vid manövrerna var signaleringssystemet prisdomarne emellan — man använde sig nämligen från gångsrikt af ljussignaler medelst acetylgas.

*

Spelade luftskeppen en stor roll vid de tyska krigsöfningarna, så dominerade aeroplanen desto mer vid de *franska manövrerna*, som nu likaledes i stor skala ägt rum, i Picardie under ledning af general Michel. I Frankrike ar-

UTRYCKNING — DET SISTA AFSKEDET.

Till vänster:
KEJSAREN VID HÖSTMANÖVRERNA.

Till höger:
TYSKLANDS POPULÄRASTE GENERAL, GREFVE HÆSELER, VID MANÖVRERNA.

Efter fotografier.

KEJSAREN, OMGIFVEN AF SIN STAB OCH DE UTLÄNDSKA ATTACHÉERNA, iakttaget från en kulle vid Rogehnen de båda arméernas anryckande.

Kliché: Kem. A.-B. Hengt Silfversparre Sthlm.—Öbg. STABSOFFICER.

Efter fotografen

FRÅN DE TYSKA HÖSTMANÖVRERNA: Artillerield från skyddad ställning.

Klöhn: Bengt Sjöversparre

betar man ju intensivt mot målet att blifva luftens militära behärskare; som ett led häri betraktas också de nya automobilluftskeppskanonerna som nu afprovats. Sådana såg man ju ock i Tyskland, men där ägnades dessa icke samma utomordentliga intresse. Huruvida

och i hvad mån problemet med dessa vapen mot luftskepp och aeroplaner är löst, är ännu för tidigt att döma om — men klart är att dessa kanoner genom sin förmåga att inriktas äfven vertikalt erbjuda större möjligheter för detta ändamål än vanligt artilleri.

Efter fotografen

Klöhn, s. 220. A.-B. Bengt Sjöversparre Skåne-Öst

FRÅN DE FRANSKA HÖSTMANÖVRERNA: Aeroplan beskutes af mitraljös. — Automobilluftskeppskanon. — Automobilmitraljös.

Foto. Carl Larsson, Gefle.

Käse: Kem. A.-B. Bengt Sjöqvist Sklm.—Gbg.

LANDSHÖFDING STRÖM BJUDER TÄCKELSET FALLA FRÅN MINNESSTENEN, REST ÖFVER UPPSALA—GÄFLE JÄRNVÄGS FÖRRE DIREKTÖR MAGNUS FICK (portr. infälldt), FOLKPARKEIN I FURUVIK SKAPARE. — Många tusen människor från Gäfle, Uppsala och kringliggande trakter hade samlats till den storslagna parken för att närvara vid jubileumsfesten.

Efter porträtt.

Käse: Bengt Sjöqvist Sklm.—Gbg.

GROSSHANDLARE AXEL ELIASSON.

Stockholmarne ha äntligen funnit den man, som kan och vill åtaga sig det icke lätta värfvet som Barnens dags-direktör — det är den kände affärsman- nen grosshandl. *Axel Eliasson*.

En Barnens-dags-kommitté är redan i full verksamhet, och man behöfver icke längre frukta att den vackra idén ej skall kunna förverkligas också detta år. Den stora nyheten och det bärande momentet vid årets "Barnens dag" blir en efterlikning af den danska "Rundskue" — en rundpromenad till olika stadens sevärdheter.

Käse: Bengt Sjöqvist Sklm.—Gbg.

Käse: Bengt Sjöqvist Sklm.—Gbg.

NY AFFÄRSLOKAL I STOCKHOLM FÖR KVINNORNAS ANDELSPÖRENING SVENSKA HEM. Denna förening är en sammanslutning af husmödrar — företrädesvis i hufvudstaden — och har nu efter 5 års tillvaro 1,650 medl.; det är ett af Sveriges största och mest framgångsrika kooperativa företag och det enda dylika i världen, som startats och ledes uteslutande af kvinnor. Foton är från föreningens hufvudaffär Mästersamuels-gatan 3; dessutom finnas tre filialer i Stockholm.

VECKANS PORTRÄTTGALLERI

* Data här nedan.

J. G. S. BORGSTRÖM.
F. d. rektor. Fil. d.r. — Arvika.
80 år 7 Sept.*

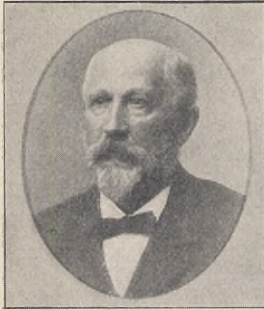
L. U. F. ÖBERG.
Kyrkoherde. Teol. dr. —
Vännäs. 60 år 10 Sept.*

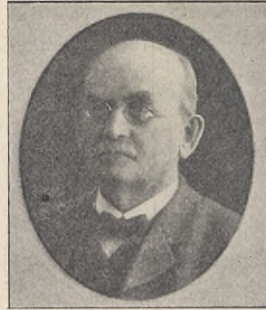
H. G. O. ENELL.
Apotekare. — Stockholm.
60 år 13 Sept.*

O. SYLVÉN.
Distriktsveterinär. — Troll-
hättan. 50 år 3 Sept.*

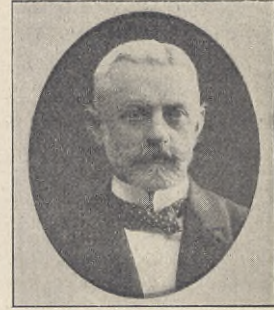
A. R. A. HAHR.
Länsagronom. — Västerås.
75 år 15 Sept.*

A. LUNDBERG.
F. d. Telegrafkommissarie.
Kommunalman — Piteå.
60 år 30 Aug.

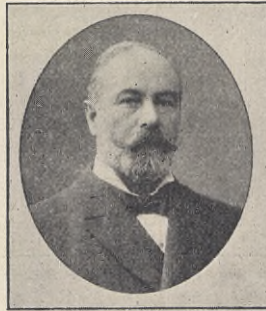
J. PERSSON.
Rådman. — Ystad.
60 år 24 Sept.*

H. T. SANDBERG.
F. d. Bokauktionskommissarie.
— Stockholm. 60 år 31 Aug.*

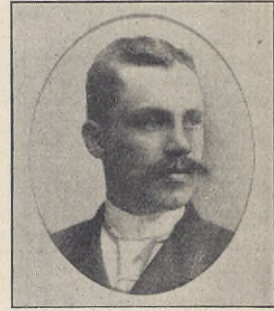
C. J. GILLE.
Bruksförvaltare. Kommunal-
man. — Leufsta bruk.
60 år 16 Sept.

P. J. SVANGREN.
Fabrikör. — Göteborg.
60 år 21 Sept.

W. E. GRÖNVALL.
Fabriksidkare. — Engelholm.
50 år 19 Sept.*

K. FORSSBERG.
Disponent. Kommunalman. —
Waldemarsvik. 50 år 11 Sept.

O. PERSSON †.
F. d. landstingsman. Kommu-
nalordförande. — Berga, Jerfsö.
F. 39. † 31 Aug.

E. TAFLIN †.
Direktör. — Östersund.
F. 56. † 13 Sept.

F. V. M. NORÉUS †.
Rådman. — Stockholm.
F. 53. † 12 Sept.*

GUSTAF BORGSTRÖM. Stud.-ex. 48, fil. dr 54. Inträdde derefter på lärarebanan och blef 59 rektor vid det nya läroverket i Arvika samt kvarstod som sådan under 36 år. Har från trycket utgivit lärobok i svenska och tyska språket n. m. Var under åren 67—92 ordförande i Kommunaltstyrelsen.
FERDINAND ÖBERG. Stud.-ex. 76, prestvigd 79, past.-ex. 81, kyrkoherde i Vännäs sedan 85, teol. d.r. 07. Preses v. kyrkomötet i Hernösand 97, ordf. i taxer-nämnden 08—10, ordf. i Vesterbottenskyrkan af Allm. Sv. Prestföreningen.
HENRIK ENELL. Farm. kand.-ex. 70, apot.-ex. 75, apotekare i Stockholm 90. Led. af Farmakopékommittén sedan 94, af Apotekaresocietetens Direktion sedan 97 och den senares ordförande sedan 09. Led. af Stockholms Stadsfullmäktige sedan 1900, af Hälsovårdsnämnden sedan 06, af styrelsen i Sjukhuset S:t Göran, af Kyrkofullmäktige i

Stockholm samt af Kyrkorådet i Gustaf Vasa församling F. d. Kassa-
direktör i Helsingforsnämnden m. m. Förf. af artiklar i in- och utländ-
ska Farm.-kem. tidskrifter samt utgivit ett större arbete af farm.-kem.
innehåll 80.

OSCAR SYLVÉN. Distriktsveterinär i Väne distr. Elfsb. län, sedan 96.
Ordf. i Trollhättans byggnadsnämnd. led. af Samskolestyrelsen, m. m.
Verkst direktör i Trollhättans Kvarn A.-B.

ROBERT HAHR. Stud.-ex. 55, underlärare vid statens landbruksskola
Lunne i Vesternorrlands län 56, föreståndare vid Björkfors landbruksskola
i Norrb. län 58, elev vid Ulituna landbruksskolelärare vid
statens landbruksskola Claestorp 63, länsagronom i Västmanlands län
sedan 65; t. f. domänintendent 93—95, jourhavande direktör i Vestman-
lans sparbank 09.

JOHANNES PERSSON. Blef, efter att hafva egnat sig åt handelsbanan,
vägmästare i Ystad 94 och rådmann derstädes 96.

HENRIK SANDBERG. Bokhandlare i Stockholm 89—95, bokauktions-
kommisarie derstädes 95—05. Ordf. i Taxeringsnämnd, led. af pröfnings-
nämnd, af Matteus förs:s kyrkoråd, Biblioteksstyrelse, v. ordf. Iskolråd,
verkst. dir. i Fattigvårdsstyrelsen m. m. Led. af Barnkrubb-, Under-
stödsföreningens m. fl. styrelser.

WILHELM GRÖNVALL. Innehafvare af firmen Wilh. Grönvall i Engel-
holm. Led. af stadsfullmäktige, drätselkammare, Engelholms Sparbanks-
styrelse; verkst.-direktör i Malmgrens Skotfabriks A. B. i Helsingborg.

VIKTOR NORÉUS. Stud.-ex. 74, hofr.-ex. 78, v. häradshövding 80.
Vice audför v. Andra Litgardet 83—90, stadsnotarie v. Stockholms råd-
husrätt sistn. år, rådmann i Stockholm sedan 98, var N. ordf. i afdelning-
en för tullmål och v. ordförande i rådhusrättens andra afdelning.

HVAR 8 DAG's 12:te årgång börjar med näst- utkommande nummer.

Till alla våra läsare, medarbetare, kommissio-
närer och annonsörer uttala vi härmed vårt
tack för den nu avslutade årgången och hoppas
allt framgent som hittills få vara i åtnjutande
af allmänhetens välvilliga intresse och med-
verkan.

Utan att ingå på någon närmare redogörelse
för vårt väl nu allmänt kända program — be-
träffande hvilket vi f. ö. hänvisa till omslagets
11:te sida — vilja vi här endast fästa alla in-
tresserades uppmärksamhet på några föränd-
ringar för det kommande året.

För att i rikligaste mån tillgodose vår skön-
litterära afdelning ha vi beslutat att för fram-
tiden omslaget alltid skall omfatta minst 16
sidor, något som förut endast tillfälligtvis
förekommit. Vi komma att ägna synnerlig om-
sorg åt denna afdelning och söka hålla den-
samma å högsta möjliga nivå.

Äfven om som följd däraf våra egna anspråk
på de bidrag, vi mottaga, måste höjas, hoppas
vi att ingen tilltänkt medarbetare därpå skall

iåta sig afskräckas, i all synnerhet som vi å
vår sida som en naturlig följd komma att för
de litterära bidrag, som antagas, honorera efter
en högre beräkning än hittills.

Å omslaget komma vi äfven att bjuda på en
liten afdelning, som förut icke funnits å H. 8.
D:s program — vi tro oss veta att densamma
skall vinna allmänt bifall.

Glöm ej att H. 8. D. som hittills erhålles
genom hvarje Bokhandel, Tidningskontor eller
Postkontor samt genom dess många kom-
missionärer öfver hela landet.

Tidningens prenumerationspris är allt fort-
farande:

Helt år Kr. 5: 00
Kvartal " 1: 25
Lösnummer 10 öre.

Ni kan alltid för upplysnings vinnande vända
Eder till

HVAR 8 DAG,
Göteborg.

VECKANS DAGAR

12 sept. Afslutas A. I. K:s i Stockholm stora internationella
idrottsfest. — Från Umeå meddelas om en svårare epidemii
— en smittosam tarmkatarr — som lagt öfver 300 man vid
Västerbottens regemente på sjukbädden.

— Medd-las från Helsingfors att medborgarmöten ur alla
partier uttalat sig för omöjligheten af finska folkets godkännande
af rikslagsstiftningen.

13 sept. Meddelas om nya gränsstrider mellan grekiska fri-
skaror och turkiska gränsposter. — Portugisiska regeringen
beslutar stängningen af prästskolan i Aldeia da Ponte och för-
bjuder anläggandet af nya jesuiterkloster på portugisisk mark.

14 sept. Inviges högtidligen Simrishamns nya hamnanlägg-
ning

— Öppnas grekiska nationalförsamlingen. — Bulgariska och
serbiska ministärerna inge afskedsansökan.

15 sept. Mellan Kole och Storsund i Norrbotten inträffar en
tågolycka. 4 boggievagnar urspåra. Ingen människa skadas. —
Apotekearsocietetens årsmöte i Stockholm. — Expropriations-
kommittén öfverlämnar till regeringen sitt betänkande.

16 sept. Meddelas, att inom kort "De refuserades teater"
kommer att startas i Stockholm. — Bildas Svenska ayrschire-
föreningens diskussionsklubb. — Bekantgöres att Halmstads

bankaktiebolag, under förutsättning af bolagsstämmans godkän-
nande, kommer att uppgå i Aktiebolaget Göteborgs handelsbank.
— Firas i Mexico hundraårsminnet af den dag, då prästen
Miguel Hidalgo gaf första signalen till det mexikanska folkets
resning mot det spanska oket. — Öppnas officiellt jinska urtima
landdagen.

17 sept. Inviger Sidsvenska kraftaktiebolaget sina kraftstatio-
ner, genom hvilka Lagaans stora vattenkraft flyttas ned till de
skånska städerna och samhällena med deras rika industri. —
Meddelas från Lund om ett där gjort ytterst märkligt fy, d: ett
alfabet med den yngre runraden från omkring år 1000. — Kon-
stitueras i Östersund Aktiebolaget Jämtlands egna h. m. — In-
viges i Göteborg den nya Stigbergskajen.

— Förordande eldsvåda i staden Tsaritsyn i Syd-Ryssland.
18 sept. Öppnas i Magdeburg tysk socialdemokratisk partidag.

INNEHÅLL

Gustaf Ryberg. — Från svenska sportvärlden. — En svensk
möbelutställning. — Stort arbete af kraftstationerna vid Lagan. — Från kon-
ungens jakter. — Utländska furstebesök. — Från svenska sce-
ner. — Ett svenskt aeroplan. — Svensk fotbollsseger i Kristiania.

— Ryska kejsarfamiljen på ferier. — En järnvägskatastrof. —
De stora tyska och franska höstmanövrerna. — Furuviksparkens i
Gälle 10-årsjubileum. — Veckans porträttgalleri. — Veckans dagar.

Eftertryck af text eller illustrationer i HVAR 8 DAG utan särskildt medgifvande förbjudes vid laga påföljd.